

Årsplan for Samfundsfag

Klasse: SIGMA
Periode: 2025-2026
Team / lærer: ML

Ca. 10 uger	20	Hvem er jeg?	<p>Sociale- og kulturelle forhold</p> <p>Eleverne skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne forklare families, skoles, venners og mediers betydning for dannelsen af vores identitet. • kunne forklare og anvende begreberne: identitet, roller, socialisering og dobbeltsocialisering. • kunne forklare, hvordan samfundsudviklingen har givet den enkelte flere valgmuligheder i forhold til valg af identitet. • kunne anvende Minerva-modellen til at diskutere forskellige valg af livsstil. • Kunne anvende arbejdslivsformerne til at forholde sig til forholdet mellem arbejde og fritid. 	<p>Faglige begreber: Identitet, socialisering, dobbeltsocialisering, kernefamilie, opdragelse, livsstil, segmenter, voxpop og holdningsinterview.</p> <p>Problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvem og hvad er afgørende for dannelsen af vores identitet? • Hvilken betydning har samfundsudviklingen for den enkeltes valgmuligheder af identitet? • Hvordan kan den enkeltes værdier og handlinger fortælle noget om valg af livsstil, fx som de inddeles i Minervamodelen? 	<p>Supplerende materiale</p> <p>Spot på verden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • FOMO – Fear Of Missing Out • Identitetspolitik • Social kontrol • Unge på sociale medier <p>Aktiviteter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kender du typen? <p>Spil:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvem er du? • Mennesker imellem
-------------	----	---------------------	---	--	--

Ca. 6 uger	12	Demokrati (herunder Kommunevalg 2021)	<p>Politik</p> <p>Eleverne skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opnå kendskab til forskellige opfattelser af, hvad demokrati er, fx direkte demokrati og repræsentativt demokrati. • kunne diskutere forskellige synspunkter på, hvornår en beslutning er demokratisk. • få viden om, hvad demokrati kan betyde på forskellige niveauer: I familien, i skolen, i samfundet, i Europa og i verden. 	<p>Faglige begreber: Direkte demokrati, folkeafstemning, samtale demokrati, repræsentativt demokrati, civil ulydighed, græsrodsbevægelser, interesseorganisationer, lobbyisme, politisk deltagelse, påstand, hjemmel, belæg, ytringsfrihed, patos, etos og logos.</p> <p>Problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvilke forskellige opfattelser af demokrati findes der? • Hvordan kan man selv deltage i demokratiet og få indflydelse? • Hvordan fungerer demokratiet på forskellige niveauer? 	<p>Supplerende materiale</p> <p>Ud-på-gulvet-øvelse: Diskussion om fordele og ulemper ved forskellige former for demokrati. Rollespillet Kulsbjerggade: Afgør demokratiformen i Kulsbjerggade</p> <p>Aktiviteter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Demokratiformer • Det politiske krydsfelt • Styreformer <p>Spil til evaluering: Demokratiet rundt</p> <p>Spot på verden: Er der grænser for ytringsfriheden?</p>
------------	----	---	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • forstå, hvordan det politiske system fungerer i Danmark, og hvordan love bliver til. • kunne forholde sig til, hvordan man får indflydelse, og hvordan man selv kan deltage i demokratiet. 	
--	--	---	--

Ca. 2 uger	4	<p>Kursus: Søg på nettet</p>	<p>Samfundsfaglige metoder</p> <p>Eleverne kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan søge kvalificeret på nettet med kildekritik for øje. • kan sortere og udvælge informationer. • kan bearbejde inspiration og information fra nettet. • kan opstille en kildeliste. 	<p>Faglige begreber: Søgeteknikker (surfesøgning og fuldtekstsøgning), læsestrategier (fragmentlæsning og fokuslæsning), kildekritik og kildeliste.</p> <p>Problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan søger man kvalificeret på nettet? • Hvad vil det sige at arbejde kildekritisk? • Hvordan anvender man den indhentede viden? 	<p>Supplerende materiale</p> <p>Spot på verden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Facebook-censur • Fup og falske nyheder på nettet
Ca. 6 uger	12	<p>Ideologier</p>	<p>Politik</p> <p>Eleverne skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opnå viden om de tre klassiske politiske ideologier. • undersøge de politiske partiers holdninger til forskellige politiske spørgsmål. • kende forskel på værdipolitik og fordelingspolitik. • kunne forklare, hvornår politik er ideologisk. • placere partierne i forhold til ideologierne og forklare partiernes indbyrdes placering. • analysere, om partierne er ideologiske eller 	<p>Faglige begreber: Individ, klasse, ideologi, ideologisk kompas, liberalisme, socialisme, konservatisme, pragmatisk, mærkesag, lovpakke, meningsmåling, samarbejde, forhandling, forlig, kompromis, mandat, social sikring, fordelingspolitik, værdipolitik, venstrefløj og højrefløj.</p> <p>Problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvad er de tre klassiske ideologier? • Hvad er værdipolitik og fordelingspolitik, og hvordan placerer partierne sig i forhold til de to områder? • Hvordan er sammenhængen mellem politik og 	<p>Supplerende materiale</p> <p>Rollespillet Kulsbjerggade: Skolelukning?</p> <p>Som en del af evalueringen af forløbet kan man også anvende spillet Ideologier.</p>

			kompromissøgende. diskutere, om partierne mener det samme eller er forskellige.	ideologi?	
Ca. 7 uger	14	Tjek på økonomien	<p>Økonomi</p> <p>Eleverne skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • blive bevidste om eget forbrug og de pengestrømme, der er i samfundet. • kende til forskellige måder at indrette samfundsøkonomien på. • Kunne forklare de mekanismer, der ligger bag prisdannelse – herunder udbud og efterspørgsel. • Kunne diskutere, hvordan politikerne kan påvirke økonomien og borgernes og virksomheders forbrug. 	<p>Faglige begreber: Husholdninger, moms, afgift, den offentlige sektor, overførselsindkomst, skatter, virksomheder, efterspørgsel, monopol og udbud.</p> <p>Problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvilke mekanismer er afgørende for prisdannelsen? • Hvordan er pengestrømmene i det økonomiske kredsløb? <p>Hvordan kan politikerne påvirke økonomien og borgernes og virksomhedernes forbrug?</p>	<p>Evt. tværfagligt sammen med matematik fx Pengeuge.</p> <p>Supplerende materiale</p> <p>Spil:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rollespillet Kulsbjerggade: Forbrugsfesten • Bevægelsesaktivitet: Pengekredsløbet <p>Aktiviteter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Byt begreber • Hvad skal jeg bruge pengene på? <p>Nøgleordsstafet</p>
Ca. 7 uger	14	Medier og demokrati	<p>Politik</p> <p>Eleverne skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opnå viden om, hvad der kendetegner medier i dag. • opnå viden om forskellige roller, som medier spiller i et demokratisk samfund. • kunne aflæse statistisk materiale og på den baggrund vurdere mediernes udvikling. • undersøge deres egen brug af medier og opstille det statistisk. • undersøge og diskutere, hvilke grænser der er/skal være for medierne i et moderne samfund. • kunne vurdere og diskutere, om medier har overtrådt 	<p>Faglige begreber: God presseskik, kommunikationsmodel, massemedier, pressenævnet, prosumer, public service, viralt, censur, lobbyisme, pressefrihed, spin, den fjerde statsmagt, dagsordenssættende, ekkokamre, fake news og spørgeskemaundersøgelse.</p> <p>Problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvilke roller spiller medierne i et demokratisk samfund? • Hvordan har brugen af de sociale medier betydning for demokratiet? <p>Hvilke muligheder og udfordringer har medierne i et demokrati?</p>	<p>Supplerende materiale</p> <p>Herning mordet (DR, 2012). Kan ses på mitcfu.dk. Varighed: 39 min.</p> <p>TEMA: Mediemagt (DR)</p> <p>Spot på verden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Facebook-censur • Fup og falske nyheder på nettet • Nettet sætter dagsordenen <p>Breaking news!</p>

		<p>de vejledende regler for god presseskik.</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne analysere den aktuelle mediedagsorden og konkrete nyhedshistorier ud fra samfundsfaglige begreber. • kunne anvende deres egen brug af sociale medier til at diskutere de sociale mediers betydning for demokratiet. <p>kunne diskutere, hvilke muligheder og udfordringer medier har i et demokrati.</p>	
Ca. 3 uger	6 EU	<p>Politik</p> <p>Eleverne skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne forklare begrundelsen for oprettelsen af et europæisk fællesskab og kende til EU's historie og udvikling. • opnå kendskab til EU-institutionerne: Kommissionen, Parlamentet og Ministerrådet. • kende til den danske EU-debat og forholde sig til, om det er godt eller skidt for det danske demokrati, at Danmark er med i EU. • få viden om, hvad de politiske partier i Danmark mener om EU. • kunne forholde sig til, hvilken betydning EU har for deres egen hverdag og de love, der vedtages i Danmark. 	<p>Faglige begreber: Det indre marked, forbrugerbeskyttelse, frihandel, handelshindring, EU-domstolen, Kommissionen og Parlamentet.</p> <p>Problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvilke institutioner er der i EU, og hvad er deres roller? • Hvad betyder Danmarks EU-medlemskab for det danske demokrati? • Hvilken betydning har EU for vores hverdag?

Derudover vil der blive plads til et forløb om kommunevalget, som afvikles i november :)

Årsplanen er ikke ment kronologisk; det vigtigste er antallet af timer/lektioner/uger som jeg forventer hvert forløb vil tage

Jeg vil primært bruge Gyldendal portaler (og årsplanen er også voldsomt baseret på sidens indhold 😊)